

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Montagem ve věci

žalobce:

[redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Bauerem
sídlem Jinonická 804/80, 158 00 Praha 5

proti

žalovanému: **Zemědělské družstvo Lukavec**, IČO 00111473,
sídlem Čechtická 297, 394 26 Lukavec

o nahrazení projevu vůle žalovaného

takto:

- I. Žaloba o nahrazení prohlášení vůle žalovaného spočívající v povinnosti žalovaného rozhodnout o přijetí žalobce za člena žalovaného družstva na základě jeho přihlášky z 2. 11. 2022 s účinností ode dne právní moci tohoto rozsudku se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému k rukám zástupce žalovaného na náhradě nákladů řízení částku 15 228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Vylíčení rozhodujících skutečností

Žalobce se domáhá nahrazení projevu vůle žalovaného spočívajícího v rozhodnutí žalovaného o přijetí žalobce za člena žalovaného na základě přihlášky ze dne 2. 11. 2022 s odůvodněním, že žalobce podal přihlášku ke členství v žalovaném družstvu a převzal v souladu se stanovami

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Koblencová.

žalovaného vkladovou povinností k základnímu členskému vkladu ve výši [REDAKCE] Kč, kterou splnil zaplacením na účet žalovaného ve lhůtě stanovené v článku II. odst. 2 stanov. Žalobce se představil jako podnikatel v oblasti, jíž se věnuje i žalovaný s tím, že hodlá být strategickým partnerem žalovaného s možností investice dalších finančních prostředků. Žalobce jedná i s nemalou částí členů žalovaného, kteří mu činí nabídky k prodeji svých družstevních podílů. Žalobce se zákulisně dozvěděl informace o tom, že členové představenstva žalovaného předpojatě, hrubě a diskriminačně hodnotili přihlášku žalobce. Představenstvo nemá v jiných případech problém se změnou v členské základně, přihlášku žalobce ale hodnotí v osobní rovině a vynáší nedůvodné a urážlivé soudy o jeho podnikání a majetkových poměrech. Přípisem podepsaným pouze předsedou představenstva žalovaného [REDAKCE] ze dne 30. 11. 2022 byl žalobce informován o nepřijetí do družstva, aniž by bylo údajně rozhodnutí družstva zdůvodněno. Žalobce to považuje za nezákonné, neboť naplnil veškeré podmínky vzniku členství v družstvu a jen kvůli nečinnosti a pasivitě žalovaného není členem, resp. neexistuje projev vůle (právní jednání), které by členství potvrzovalo. Jediným prostředkem k obraně proti nečinnosti žalovaného je tato žaloba, neboť nelze žalovat na uložení povinnosti zápisu žalobce do seznamu členů družstva, neboť takový zápis nemá konstitutivní charakter a jedná se pouze o evidenční akt bez právních důsledků (*srovnej NS sp. zn. 29 Cdo 1553/2012*). Jednovětný přípis předsedy představenstva žalovaného není právním jednáním, jelikož při písemném právním jednání žalovaného, které je v případě rozhodnutí o nepřijetí za člena nezbytné, musí družstvo zastupovat dva členové představenstva (viz zápis v obchodním rejstříku týkající se žalovaného). Stanovy žalovaného (článek III. odst. 3), stejně tak § 577 odst. 2 z. o. k určují písemnou formu u jakéhokoli rozhodnutí družstva o přihlášce uchazeče o členství. Žalobce považuje rozhodnutí představenstva o přijetí za člena pouze za formální akt dovršující proces vzniku členství v družstvu, neboť základní zásadou družstevního práva je naprostá otevřenost družstva a další zásadou je zásada rovnosti a rovného přístupu ke členům i uchazečům o členství. Není udržitelný stav, kdy je družstvo nečinné a kdy je vrcholně formální podmínka členství nadřazena všem ostatním podmínkám, včetně nosných zásad družstevního práva. Žalobce mohl legitimně očekávat kladné rozhodnutí, neboť podal písemnou přihlášku a zaplatil členský vklad.

2. Žalovaný v obsáhlém vyjádření navrhl žalobu zamítnout, neboť k rozhodnutí o případném přijetí uchazeče za člena družstva v daném případě je podle zákona a stanov příslušné výlučně představenstvo žalovaného a uchazeč nemá právní nárok na přijetí za člena. Družstvo sice při rozhodování musí respektovat zásady, na kterých stojí družstevní právo, tedy i rovnost členů družstva, nicméně zásadou družstevního sdružování není, že za člena musí být přijat každý, kdo o to projeví zájem. Žalovaný nemá právní povinnost přijmout žalobce za svého člena. V opačném případě by se jednalo o neoprávněný zásah do spolkové autonomie a ukládání povinnosti nad rámec zákona a mimo jeho meze. Žalovaný na zasedání představenstva přihlášku žalobce posoudil a rozhodl, že ho za člena nepřijímá. O tomto rozhodnutí pak žalobce písemně informoval. Argumentace, že informace o nepřijetí měla mít obligatorně písemnou formu, je nesprávná a pro věc bezvýznamná. Zákon o obchodních korporacích v § 577 odst. 2 vyžaduje písemnou formu pouze pro kladné rozhodnutí o přijetí do družstva, nikoliv i pro negativní rozhodnutí. Důvodem je skutečnost, že pozitivním rozhodnutím je zakládáno členství, tedy vznikají práva a povinnosti mezi členem a družstvem. Nepřípadná je i argumentace rozhodnutím Nejvyššího soudu, který řešil diskriminaci z důvodu majetku. To však v této věci žalobce ani netvrdí. Žalovaný pak obsírně popsal, jak v posledních několika měsících došlo k narušení jeho poklidné činnosti kroky žalobce a s ním spolupracujících osob, které žalovaný nazval jako „nepřátelský nájezd“ s cílem „zmocnit“ se podílu na rozhodování žalovaného, a zřejmě i jeho majetku. Žalobce nemá žádný vztah k žalovanému družstvu, ale v posledních letech se specializuje na ovládnutí zemědělských společností a družstev. Podle veřejně dostupných zdrojů není vstup této skupiny osob nijak přátelský, naopak je provázen protesty na členských schůzích a spory o soulad takového postupu se zákonem. Skupina kolem žalobce se pokouší nejprve získat osobní údaje členů, pak se pokouší o nabytí jejich podílů.

3. Skutková zjištění

Z výpisu z obchodního rejstříku žalovaného bylo zjištěno, že jeho statutárním orgánem je představenstvo, za něž navenek jedná předseda nebo místopředseda žalovaného s tím, že právní úkony, pro které je předepsána písemná forma, musí podepsat alespoň dva členové představenstva, z nichž jedním musí být předseda nebo místopředseda.

4. Ze stanov žalovaného (článek III. 1 až 3), které byly přijaty rozhodnutím členské schůze žalovaného dne 27. 3. 2014 (viz stejnopis notářského zápisu sepsaného [REDAKCE], notářkou v [REDAKCE] sp. zn. [REDAKCE] bylo zjištěno, že členství v žalovaném družstvu vzniká jen při splnění všech podmínek stanovených zákonem a těmito stanovami, tedy přijetím za člena nebo převodem družstevního podílu, anebo přechodem družstevního podílu na dědice. Přijetím za člena vzniká členství družstvu uchazeči o členství, který podal přihlášku, dnem rozhodnutí představenstva o přijetí za člena nebo pozdějším dnem uvedeným v tomto rozhodnutí ve shodě s přihláškou. Přihláška uchazeče o členství i rozhodnutí družstva o přijetí do družstva musí mít písemnou formu a musí obsahovat obchodní firmu družstva, jméno a bydliště uchazeče o členství. Součástí přihlášky musí být písemné prohlášení o převzetí vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu. V rozhodnutí o přijetí do družstva musí být vedle údaje o dni vzniku členství vymezen družstevní podíl člena podle těchto stanov, a to výši převzaté a splněné vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu, popřípadě též výši převzaté vkladové povinnosti k dalšímu členskému vkladu. Uvedené znění stanov odpovídá prakticky doslovně znění § 577 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 3 věta první zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „z. o. k.“).

5. Z přihlášky žalobce 2. 11. 2022 a odpovědi předsedy představenstva žalovaného z 30. 11. 2022 bylo zjištěno, že žalobce podal přihlášku o členství v žalovaném s tím, že přebírá vkladovou povinnost k základnímu členskému vkladu ve výši [REDAKCE] Kč (její zaplacení žalobcem žalovanému je nesporné), avšak předseda představenstva žalovaného mu sdělil, že představenstvo žalovaného rozhodlo o nepřijetí žalobce za člena žalovaného.

6. Z dalších provedených listinných důkazů navržených žalovaným, a to z dopisů žalobce a [REDAKCE] z 21. 11. 2022, dopisu [REDAKCE] z 22. 11. 2022, oznámení o převodu podílu družstva z 23. 11. 2022, dopisu žalobce a [REDAKCE] z 14. 12. 2022, oznámení [REDAKCE] T. [REDAKCE] z 23. 12. 2022 a tří dopisů [REDAKCE] z 10. 1. 2023 a 7. 2. 2023 soud nečinil pro věc žádná rozhodná skutková zjištění, pouze bylo zjištěno, že mezi účastníky, popř. mezi žalovaným a jinými osobami, které jsou velmi pravděpodobně ve spojení s žalobcem, je vedena řada dalších sporů týkající se převodu družstevních podílů stávajících členů žalovaného.

7. Soud pro nadbytečnost zamítl návrhy žalobce na provedení důkazu účetní závěrkou žalovaného včetně příloh za rok 2021 a podklady k dotačnímu projektu „Mléčná farma Lukavec“, jakož i zápisem z jednání představenstva, na němž mělo být údajně rozhodnuto o nepřijetí žalobce do žalovaného, popř. výsledkem účastníků tohoto jednání. S ohledem na právní závěry soudu totiž není podstatné, zda skutečně představenstvo žalovaného rozhodlo o nepřijetí žalobce za člena, z jakých důvodů, ani pro rozhodnutí není potřeba znát hospodářskou situaci družstva a jeho podnikatelské projekty.

8. Závěr o skutkovém vztahu

Žalobce podal písemnou přihlášku žalovanému, jíž požádal o členství v žalovaném, a prohlásil, že převezme vkladovou povinnost k základnímu členskému vkladu. Žalovaný oznámil žalobci, že žalobce do družstva nepřijímá.

9. Právní hodnocení

Podle § 552 odst. 1 z. o. k. je družstvo společenstvím neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání.

Podle § 577 odst. 1 až 3 z. o. k., ve znění účinném od 1. 7. 2020,

(1) Členství v družstvu vzniká jen při splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem a stanovami, a to

a) při založení družstva dnem vzniku družstva,

b) dnem rozhodnutí příslušného orgánu družstva o přijetí za člena nebo pozdějším dnem uvedeným v tomto rozhodnutí, nebo

c) převodem nebo přechodem družstevního podílu.

(2) Přihláška uchazeče o členství i rozhodnutí družstva o přijetí musí mít písemnou formu a vždy obsahují firmu družstva, jméno a bydliště nebo sídlo uchazeče o členství a vymezení jeho členského vkladu.

(3) O přijetí do družstva rozhoduje představenstvo nebo jiný orgán družstva určený stanovami, s výjimkou kontrolní komise. Má-li být vnesen nepeněžitý vklad, o přijetí do družstva rozhoduje vždy členská schůze.

10. Stanovy žalovaného neupravují odlišné podmínky originárního vzniku členství v družstvu oproti zákonné úpravě uvedené v § 577 odst. 1 písm. b), odst. 2 a 3 z. o. k. Není proto potřebné se zabývat tím, zda úprava stanov neobsahuje takové podmínky vzniku členství, které by nerespektovaly princip dobrých mravů a veřejného pořádku, či obecně uznávané zásady spravedlnosti a práva, jakož i zásady, na nichž stojí družstevní právo, zejména zásadu rovnosti členů a uchazečů o členství. Ze skutečnosti, že stanovy družstva neupravují žádné jiné konkrétní podmínky, a to jak podmínky omezující vstup do družstva, tak také podmínky, za jejichž splnění by bylo družstvo (příslušný orgán družstva) povinno nového člena přijmout, je třeba vycházet z toho, že klíčovou právní skutečností, která je rozhodující pro vstup nového člena do družstva, je rozhodnutí příslušného orgánu družstva, v daném případě jeho představenstva. Nejedná se pouze o formální podmínku, jak ji chápe žalobce, ale o stěžejní právní skutečnost, bez jejíž existence nemůže členství vzniknout. Pro vstup nového člena tak nepostačuje pouze podat písemnou přihlášku se stanoveným obsahem a převzít vkladovou povinnost k základnímu členskému vkladu, tedy projevit vůli k přijetí za člena pouze ze strany uchazeče, ale je nutná také akceptace (tedy přijetí) ze strany družstva, jinými slovy projev vůle družstva. Žalobce se tak mylí, že pro vznik členství stačí pouze jeho projev vůle ke vzniku členství a že má na členství právní nárok. Žádné právo (a tomu odpovídající povinnost družstva) stát se členem mu však ani ze zákona, ani z předchozího smluvního vztahu, ale ani z legitimního očekávání nenáleží. Nemá ani právo požadovat, aby o jeho přihlášce bylo vůbec rozhodnuto, popř. na písemné odůvodnění rozhodnutí. Tudíž nemůže mít právo úspěšně se domoci svého domnělého práva žalobou na nahrazení projevu vůle žalovaného. Právo na přijetí za člena nestanoví ani stanovy žalovaného.
11. Družstvo je sice společenstvím neuzavřeného počtu osob, tedy patří mezi otevřené obchodní korporace, což ale neznamená, že družstvo si nemůže vůbec určovat svou členskou základnu, že by mělo ze zákona právní povinnost přijmout za svého člena kohokoliv, kdo o to projeví zájem. Otevřenost družstva, jak je jí třeba chápat, spočívá jen v tom, že za jeho trvání do něj mohou vstupovat další členové nebo jeho členové z něho odcházet, aniž by se kvůli tomu musely měnit stanovy, nebo zakladatelské právní jednání, popř. zápis v obchodním rejstříku. O přijetí dalších členů přitom nerozhodují všichni stávající členové družstva, jako je tomu u jiných uzavřenějších obchodní společností (např. u veřejné obchodní společnosti), ale o přijetí rozhoduje příslušný orgán družstva (nejčastěji představenstvo, výjimečně členská schůze, nebo jiný orgán). Proměnlivost členské základny sebou přináší i proměnlivost výše základního kapitálu družstva, a proto lze družstvo označit za obchodní korporaci s proměnlivým základním kapitálem.
12. Pro posouzení toho, zda uchazeč o členství má právní nárok na pozitivní rozhodnutí o přijetí za člena, není podstatné, jaké byly skutečné důvody, které vedly uchazeče k podání přihlášky, a jaké byly důvody ze strany družstva pro jeho nepřijetí. Družstvo je soukromou obchodní korporací,

kteřá nemá povinnost pŕijmout dalšího členu, aniž by se k tomu pŕedem ve svých stanovách zavázala, čímž by založila legitimní očekávání na straně uchazeče. Na podání přihlášky lze pohlízet jako na ofertu k uzavření smlouvy a na rozhodnutí orgánu družstva o pŕijetí jako na její akceptaci. Družstvo však nemůže být bez pŕedchozího právního závazku z jeho strany nuceno k tomu, aby takový návrh akceptovalo, proto ani soud nemůže nahradit projev vůle družstva spočívající v kladném rozhodnutí. Uchazeč o členství nemá pŕitom ani žádný právně vynutitelný nárok na to, aby obdržel rozhodnutí o nepřijetí, natožpak s odůvodněním. Družstvo není orgánem veřejné moci, ani veřejnoprávní korporací, jejímiž členy se mohou stát osoby bez možnosti to ze strany korporace zásadně ovlivnit (např. přihlášení se k trvalému pobytu v obci). Žalobce sice uváděl, že neobdržel žádné rozhodnutí o nepřijetí, což podle jeho názoru je stav dlouhodobě neudržitelný, avšak pomíjí, že obdržel informaci od pŕedsedy pŕedstavenstva žalovaného, který navenek jedná za žalovaného, že bylo rozhodnuto o jeho nepřijetí. Žalobce nemohl mít ani žádné legitimní očekávání, že bude o jeho žádosti rozhodnuto kladně. Námitka žalobce stran podepsání dopisu z 30. 11. 2022 pouze pŕedsedou pŕedstavenstva žalovaného není pro věc podstatná, neboť družstvo nemusí ani o žádosti rozhodnout, navíc podle znění zákona nemusí negativní rozhodnutí mít obligatorně písemnou formu, jelikož se nejedná o rozhodnutí, které by podléhalo pŕezkumu. Jak žalovaný uvedl, zákon stanoví povinnou písemnou formu pouze pro kladné rozhodnutí o pŕijetí, a to z důvodu, že se jím zakládají práva a povinnosti nového členu k družstvu. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

13. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., podle něhož má zcela úspěšný žalovaný právo na plnou náhradu nákladů řízení účelně vynaložených na bránění práva. Pŕiznaná částka ve výši 15 228 Kč se skládá z odměny za právní zastoupení advokátem za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. c) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky 177/1996 Sb., advokátní tarif), z paušální náhrady hotových výdajů advokáta za tři úkony po 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu, z náhrady za pŕomeškaný čas cestou k jednání z Prahy do Českých Budějovic a zpět za 6 započatých půlhodin po 100 Kč dle § 14 advokátního tarifu, z cestovného za cestu z Prahy do Českých Budějovic a zpět osobním vozidlem tovární značka Mercedes, RZ: 2AU8927, o délce cesty 280 km, pŕůměrné spotřebě motorové nafty dle technického pŕůkazu 5,7 l/100 km, pŕi základní sazbě náhrady 5,20 Kč/km a pŕůměrné ceně motorové nafty 44,10 Kč/l, jakož i z náhrady za 21% daň z pŕidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny a náhrady hotových výdajů odvést, ve výši 2 268 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání k Vrchnímu soudu v Praze do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení. Odvolání se podává u Krajského soudu v Českých Budějovicích.

České Budějovice 26. dubna 2023

JUDr. Jan Montag v.r.
samosoudce